

Aftenposten 31. aug. -91

Statsminister Gro Harlem Brundtland:

VERN VELFERDSKOMMUNEN

Valget står om sentrale verdier. Vil vi ha et samfunn der vi tar ansvar for hverandre? Der våre barn går på de samme skoler og får den samme undervisning, uansett hvilket inntektsnivå foreldrene har. Der helsetjenestene og omsorgen ved livets slutt er uavhengig av sosial status og bosted.

Eller skal vi nøye oss med et samfunn der bare deler av befolkningen har det bra? Der samfunnets tjenester privatiseres og den enkeltes betalingsevne avgjør hvilke tjenester han får.

Opp mot Høyres privatisering og Fremskrittspartiets minimumskommune står Arbeiderpartiets vilje til ikke bare å opprettholde, men samtidig reformere og fornye, offentlig sektor. Bare en godt utbygget kommunal sektor, kan gi oss det velferdstilbudet vi ønsker.

Et velferdssamfunn må bygge på solidaritet og rettigheter for enkeltmennesket. Men til rettigheter hører forpliktelser og ansvar. Det er behov for å stille krav til enkeltmennesker og familier. Vi skal hjelpe dem som trenger det. Men utgangspunktet for viktige ordninger som sosialhjelp, attføring og overgangsstønad, er og må være hjelp til selvhjelp.

Vi må også diskutere tendensene til at selve rettighetstenkningen omkring endel sosiale goder etterhvert har gitt utilsiktede virkninger. Som medlemmer i et

velferdssamfunn har vi rett til å ha forventninger til hverandre. Hver enkelt av oss lever i et samspill, der vi også påvirker hverandres holdninger.

Vi skal være klar over at den velferdsstat som ikke minst Arbeiderpartiet har kjempet frem, hviler på tre fundament. Det første er solidariteten - felleskapets vilje til å sikre de offentlige inntektene. Her har Regjeringen nå, gjennom blant annet skattereformen, lagt et viktig grunnlag. Det andre fundamentet er folks alminnelige rettferdighetsoppfatning. Velferdsstaten kan bare opprettholdes dersom folk flest oppfatter de ordningene vi har, som rettferdige og rimelige.

Det tredje fundamentet er vårt demokratiske og desentraliserte styringssystem. Også det må pleies og fornyes, dersom velferdsstaten skal opprettholdes.

Og det er dette valget nå gjelder.

Det handler om levekår og livskvalitet. Trygghet for liv og helse. En god velferdsutvikling får vi først når det samarbeides mellom den sentrale og den lokale politikken. Når de rammebetingelser som legges sentralt, følges opp med lokale vedtak.

Det går ikke an å love skattelettelser på 10 milliarder kroner ekstra i Stortinget, slik Høyre og Fremskrittspartiet gjorde da skattereformen ble behandlet, og samtidig stå frem i et lokalvalg og love bedre tilbud i den enkelte kommune. Uten å si hvor pengene da skal tas fra! En slik politikk fortjener å bli avslørt.

Kommunesektoren står for den største delen av offentlig tjenesteproduksjon, undervisning for barn og unge, eldreomsorg, helsevesen og sykehus. Men kommuner og fylkeskommuner kan bare utføre sine oppgaver, dersom de har økonomisk fundament til det. Derfor har Regjeringen lagt stor

vekt på å forbedre kommuneøkonomien. Ved budsjettvedtaket for 1991, ble det plussset på vel 1,6 milliarder kroner til kommunesektoren. Det ga en inntektsvekst på 3 prosent - mot de vel 1 1/2 prosent som Regjeringen Syse la inn.

Vi valgte å gi veksten som øremerkede bevilgninger til viktige oppgaver som barnehager, barnevern, kollektivtransport og miljøtiltak. Vi vil også gå inn for at det høye nivået i kommunesektoren skal videreføres med en ytterligere vekst på 1 1/2 prosent i 1992.

Slik gir vi våre velferdskommuner det økonomiske fundament de trenger. Samtidig skal vi, både gjennom lokale og sentrale vedtak, sørge for at de velferdsordninger vi har fungerer etter hensikten, og at en aktiv reformlinje kan gi fornyelse og en stadig bedre bruk av våre resurser. Valget avgjør hvor langt Arbeiderpartiets folkevalgte i kommunene og fylkene får den sjansen.